FREIDA McFADDEN

VJEŠTICA

S engleskoga prevela
Sanja Ščibajlo

PULS

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 3 25.9.2026. 8:55:27

Baki Edni i baki Louise

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 5 25.9.2026. 8:55:27

PREDGOVOR

1692.

CAROLINE

Oduvijek sam znala da ću umrijeti mlada.

Moja je majka umrla u porođajnim mukama. Nakon nekoliko spontanih pobačaja bila je presretna što mojemu ocu napokon može podariti nasljednika. Rađala je tri dana, ali kada je na svijet donijela djevojčicu, već je krvlju bila natopila sve plahte i život je iz nje iscurio. Bilo joj je samo dvadeset godina.

Brigu su o meni od tada pa nadalje povjerili starijoj sestri moje majke, Prudence, čvrstoj, neudanoj ženi. Prudence se sjećam s velikom nježnošću, ali kada mi je bilo sedam, razboljela se od groznice i u petom danu svoje bolesti prestala je disati. Bilo joj je dvadeset devet godina.

Ja sam tada već bila dovoljno stara da se mogu pobrinuti za sebe i pomagati u kućanstvu. Moj mi je otac osiguravao kukuruznu kašu, brašno i krov nad glavom i kasnije za mene ugovorio brak s uglednim trgovcem. Godinu dana poslije počeo je snažno kašljati, iza toga je uslijedila groznica i nedugo je zatim umro. Njemu je bilo tek trideset osam, iako je svaka dlaka na njegovoj glavi već bila posijedjela.

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 7 25.9.2026. 8:55:27

Ne mogu imenovati nijednog člana svoje obitelji koji je prevalio četrdesetu.

Nikad nisam zamišljala imati bore ili staračke pjege. Ako mi kosa i posijedi, moje će sjedine samo govoriti o tome da su došle prerano. Bila je to sudbina koju sam prihvatila i s kojom sam se pomirila.

Ali nikad nisam očekivala da će me smaknuti na gradskome trgu. I sasvim sigurno ne zato što sam vještica.

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 8 25.9.2026. 8:55:27

1

SADAŠNJOST

JULIA

Ja vjerujem u duhove.

I nisam jedina. Prema jednoj studiji koju čitam, četrdeset i jedan posto svih ljudi vjeruje u nadnaravne fenomene. Možda nismo u većini, ali smo vrlo brojna manjina.

Pa ipak — i time nikako ne mislim vrijeđati tih četrdeset i jedan posto koji misle da su duhovi stvarni — ja nisam tipična »vjernica«. Uvijek sam bila iznimno logična osoba; podučavala sam *matematiku*, zaboga. Još dok sam bila mala, govorila sam svojim prijateljima kako nema šanse da se krupni muškarac u crvenom kaputu spušta niz dimnjak kako bi nam donio darove. *To je očito djelo naših roditelja, ekipica.*

I, da nije bilo nečega što mi se dogodilo vrlo davno, na istome ovom mjestu, nalazila bih se među tih pedeset i devet posto koji misle da su duhovi obična smijurija.

To iskustvo iz prošlosti — o kojemu *nikad* ne govorim — barem djelomično objašnjava zašto već dvadeset minuta sjedim u autu, ispred kuće svoje bake u gradiću Woodhaven na sjeveru Massachusettsa. Zapravo, ta kuća baš i nije kuća, više je *velebno zdanje*. Ima čak i ime: Pemberton.

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 9 25.9.2026. 8:55:27

Jednom davno izgovorila sam bila riječi »Nikad više neću stupiti nogom u Pemberton. Ni za milijun godina«.

A ipak, evo me, poslije svih tih godina useljavam se. Ili ću to barem učiniti ako se uspijem smiriti dovoljno da izađem iz svog Forda.

Kuća je na imanju izgrađena 1660. godine. Jedna je to od najstarijih građevina u cijelome okrugu, a tako je velika da baka nikad nije mogla držati korak s njezinim održavanjem, čak i dok je bila mlada, pa se u teško dostupnim kutovima uhvatila paučina.

Moj otac — njezin sin — onamo nas je, dok sam odrastala, dovozio dvaput godišnje. Isprva sam to obožavala, ali onda se nešto promijenilo. Kada sam ušla u tinejdžerske godine, znala sam nadureno sjediti na stražnjem sjedalu, raspravljajući sama sa sobom bih li trebala, svaki put kada se na semaforu upalilo crveno, pobjeći glavom bez obzira.

Sada pokušavam prikupiti hrabrost da izađem iz auta i pokucam na vrata. Ruke mi, dok njima stežem volan, vidljivo drhte. Je li mi neugodno što se s dvadeset sedam godina još uvijek bojim bakine škripave stare kuće? Pomalo. Ali prije ili kasnije morat ću izaći iz tog prokletog auta.

S vozačkog sjedala imam dobar pogled na cijelu kuću. Dvokatnica je to, s tavanom na vrhu. Jedva mogu razabrati jedan od tavanskih prozora, ali u djeliću sekunde spazim ondje bljesak paunski plave.

Pa, barem je netko kod kuće.

Duboko udahnem i izravnam ramena. Nedugo poslije izađem iz Forda i iz prtljažnika pograbim prtljagu. Nešto sam svojih stvari, nakon što sam izgubila stan na Manhattanu, pohranila u skladištu, ali većinu sam toga bacila. Imala sam naviku uzimati namještaj s popisa besplatnih stvari na Craigslistu i ponekad s ugibališta pored cesta, pa nije bilo ničega vrijednog čuvanja.

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 10 25.9.2026. 8:55:27

Vučem za sobom jedan kofer na kotačićima, o ramenu mi visi sportska torba i napredujem po nogostupu prema glavnom ulazu. Trava oko pločica kaldrme pošteno se razrasla, ugmizavši u stazu koja vodi do vrata pa podsjetim sebe da je moram podšišati dok sam ovdje. U mislima sastavljam popis svega što ću morati učiniti kako bih se odužila za svoj boravak. Ovdje sada s bakom živi njezina sestra Ethel, ali obje su u svojim osamdesetima pa pretpostavljam da će im pomoć dobro doći.

Ta me pomisao osokoli. Oduvijek se osjećam krivom što nisam više vremena provodila sa svojom bakom sve otkako se dogodio… pa, taj incident. Zovem ja nju, ali nikad je, nikad, ne dolazim posjetiti u Pemberton. No u posljednje vrijeme zdravlje joj se pogoršalo i neće još dugo biti među nama. Ona me treba i ovo mi je dobra prilika da se ponovno osjetim korisnom. Usput se nekako dogodilo da sam postala beskućnica pa se sve lijepo posložilo.

Ulazna su vrata nametljivo velika, kao da je kuća izgrađena za divove, što je zapravo čudno jer su ljudi u sedamnaestom stoljeću većinom bili mnogo niži. Načinjena su od čvrste kestenovine, ali na vratima Pembertona najdojmljiviji je zvekir, izvorni dio građevine. Crni je to metalni zvekir u obliku medvjeđe glave razjapljene gubice i iskešenih zuba.

Taj me zvekir, dok sam bila dijete, nasmrt plašio. Bila sam sasvim sigurna da će medvjed skočiti s vrata i progutati me u jednom zalogaju.

Prije nego što uspijem posegnuti prema njemu, vrata se odjednom počnu otvarati sama od sebe. Vrisnem — što je smiješna i pretjerana reakcija. Osjećam se krajnje blesavom što sam skoro iskočila iz kože samo zato što je *netko otvorio vrata.* Štoviše, muškarac koji ih je otvorio doima se prestrašenim jednako koliko i ja. Povlači se unatraške, držeći se za prsa.

Trebala mi je sekunda da prepoznam Micka Wheelera, bakinog domara i vrtlara. S njom je otkako pamtim. A to znači da

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 11 25.9.2026. 8:55:27

je sada vrlo, *vrlo* star, i doima se još mršavijim i krhkijim nego što ga se sjećam. Moj mu je vrisak mogao izazvati srčani udar.

»Mick!« jauknem. »*Jako* mi je žao!«

Mick trlja lijevu stranu svojih grudi. Kada sam dolazila ovamo kao dijete, imao je glavu punu crvene kose, ali sada su to samo bijeli čuperci nalik na pahuljice s maslačka.

»Ma, ja sam kriv«, zahropće. »Vidio sam te kroz prozor i pomislio dočekati na vratima. Mogu li ti pomoći s prtljagom?«

Pomoći mi s prtljagom? Mick lovi zrak i ne doima se baš kao da bi ikome mogao pomoći s prtljagom. Lakše bi moja prtljaga ponijela *njega* negoli on nju.

»Možda bismo trebali sjesti?« predložim.

»Da«, uspije izgovoriti. »To bi… stvarno… bilo… lijepo.«

Slijedim Micka u kuću u kojoj vlada ustajao vonj, koji ne mogu povezati sa svojim djetinjstvom. Vonja gotovo kao da je kuća već dugo prazna i kao da sam ja prva osoba koja se ovamo usudila ući poslije mnogih desetljeća. Baš kao što sam se i bojala, cijelo mjesto jednostavno vapi za dubinskim čišćenjem.

U dnevnoj sobi pomognem Micku da sjedne na cvjetnim materijalom presvučenu sofu koja stoji na četirima masivnim visokim drvenim nogama. Doima se vrlo blijedim, ali nakon što smo sjeli, njegovo se disanje počelo usporavati. Kada smo dolazili ovamo dok sam bila dijete, Mick je bio visok otprilike kao moj otac, ali sada izgleda kao da se skupio za nekoliko centimetara te izgubio petnaestak, dvadesetak kilograma. Nije ni čudo što se trava tako razrasla.

»Da vam donesem malo vode?« ponudim.

»Da, molim.«

Požurim u kuhinju, gdje u sudoperu leže nagomilani tanjuri. Zavirim u ormariće i pronađem pregršt čaša, od kojih nijedna nije sasvim čista. Jednu na brzinu oribam i napunim je vodom. Kada je donesem Micku, on mi ponudi hrabar osmijeh,

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 12 25.9.2026. 8:55:27

zbog čega se bore na njegovu licu prodube. *Ovo* je čovjek koji bi trebao voditi brigu o kući moje bake? Mogu se samo nadati da je teta Ethel u boljoj kondiciji.

Dok tako sjedimo i čekamo da se Mick oporavi, postanem svjesna velikog zidnog sata s klatnom koji glasno otkucava u prostoriji. Star je otprilike koliko i zvekir na vratima — još jedan antikvitet iz dana mojih davnih predaka. Bila sam gotovo zaboravila hipnotički zvuk koji proizvodi.

Tik tak tik tak…

Odmahnem glavom i ponovno se usredotočim na Micka i njegov mogući srčani udar.

»Da nazovem hitnu?«

»Ne budi smiješna«, odvrati on, odlučno tapkajući rupčićem svoje znojno čelo. »To je samo mali napad loše probave.«

Iz džepa izvučem mobitel i s nevjericom otkrijem da nema signala. Kada malo bolje razmislim, sjetim se da je telefonska usluga bila vrlo nepouzdana i u vrijeme kad sam dolazila ovamo kao tinejdžerica. Kad god bih se požalila na to, moja bi majka istaknula da u kući postoji »savršeno dobra fiksna veza«. Zatim bi mi pokazala stari bakelitni telefon s kružnim brojčanikom, a ja bih samo zurila u njega, užasnuta barbarskim načinom na koji su ljudi nekoć živjeli. U dnevnoj sobi još uvijek postoji fiksni telefon te iako je prapovijesni primjerak zamijenjen aparatom s gumbićima, i dalje je to starinski model s kabelom pričvršćenim na slušalicu.

»Ma dobro sam ja, Julia.« Mickov je glas ovoga puta snažniji. »Samo sam se malo prestrašio. Dobro je što me držiš na oprezu!«

Nešto mu se boje vratilo u lice. Hvala Bogu, čini se da nisam uspjela ubiti Micka.

»Tvoja je baka tako uzbuđena zbog tvog dolaska«, nastavi on. »Govori o tome već danima.«

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 13 25.9.2026. 8:55:27

Sekundu poslije u sobu ušeta baka, bosonoga, odjevena u nešto za što nisam sigurna je li spavaćica ili haljina. Blijedo je ružičasta i dovoljno duga da joj se mota oko gležnjeva. Njezina je duga kosa srebrna, a uvijek je nosi raspuštenu pa joj se niz leđa spušta u valovima. Ako se moja baka u Pemberton ikad vrati kao prikaza, izgledat će upravo ovako — ništa neće trebati promijeniti.

Bakin se pogled zaustavi na meni. Ustanem, očekujući da će raširiti ruke kako bi me dočekala u zagrljaj, ali umjesto toga ona se nesigurno nasmiješi. Malo se ljulja na nogama. Na trenutak se doima užasnutom.

»Ethel«, zacvrkuće. »Što ti radiš ovdje?«

Ona misli da sam ja njezina *sestra*? To bome nije dobar znak. Ovdje sam manje od pet minuta, a već sam uspjela gotovo ubiti domara i biti zamijenjena za osamdesetogodišnju staricu.

»Letty.« Mick odmahuje glavom kao da se dobro zabavlja. Drago mi je što je barem *nekome* to smiješno. »Ovo je *Julia*, tvoja unuka.«

»Oh.« Ona se s olakšanjem primi za grudi. »Naravno. Oprosti, Julia. Na trenutak si me jako podsjetila na Ethel.« Sigurno je primijetila užasnut izraz moga lica jer je brzo dodala: »Dok je bila mlada, naravno.«

To je to. Čim mi na račun sjedne bilo kakva lova, idem kupiti neku skupocjenu kremu protiv bora.

To se, naravno, vjerojatno nikad neće dogoditi jer sam i službeno bankrotirala. Doselila sam se baki zato što sam nedavno otpuštena s posla u jednoj neprofitnoj udruzi. Cilj je udruge bio podučavati djecu slabijeg imovinskog stanja, što je stvarno hvalevrijedna namjera, osim što smo još u travnju izgubili sve izvore financiranja pa su nas zatvorili. Naposljetku sam završila tako što sam pola djece, na svoju ruku, počela podučavati besplatno i to se činilo sjajnim rješenjem sve dok jednoga dana nisam provjerila i shvatila da sam potrošila svu uštađevinu. Zato

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 14 25.9.2026. 8:55:27

sam, kada mi je otac rekao da je bakino pamćenje sve lošije i da se brine zbog nje, objeručke i hitro pristala doći ovamo i pomoći joj.

Sada kad smo razjasnili da ja nisam bakina sestra, ona me zagrli svojim krhkim rukama. Ove je godine napunila osamdeset i pet, a tako i izgleda. Dok se grlimo, mogu napipati sve kosti njezine kralježnice i rebara. Iako Ethel tvrdi da je baka dobro, moji roditelji baš i nisu sigurni u to, a nisam ni ja. Nije mi drago što sam ostala bez prebijenog novčića, ali zahvalna sam na prilici da provedem sa svojom bakom još malo vremena prije nego što bude prekasno.

»Je li to sve što si ponijela?« Baka gleda u moju neveliku prtljagu. »Barbara je rekla da ćeš ostati nekoliko mjeseci.«

Pokušam se nasmiješiti. »Putujem s malo stvari.«

»Jesi li još uvijek s onim dragim mladićem koji je prošle godine došao proslaviti Božić?« pita baka. »Spomenula si da ćete možda početi živjeti zajedno, nisi li?«

Jauknem u sebi. Od svih stvari koje je mogla upamtiti, zašto je morala upamtiti baš *to*? Jedina stvar gora od useljavanja u kuću koju opsjedaju duhovi jest razgovor o mojem ljubavnom životu. Ili o njegovu pomanjkanju. Veza s tim muškarcem završila je prije otprilike devet mjeseci kada mi je rekao da smatra kako nemamo dovoljno »kemije« da nastavimo dalje, a sve od tada nemam se pohvaliti ničim drugim osim nizom loših prvih spojeva.

»Kako li se ono zvao?« pita baka. »Wyatt? Watley? Westmore?«

»Zvao se John, zapravo.«

»O.« Ona se češe po glavi. »Odakle mi onda Westmore?«

Ne znam što bih rekla.

»Pa, kako je John, reci ti meni?« pita ona. »Je li već na putu moje praunuče?«

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 15 25.9.2026. 8:55:27

»Uh, nije. Veza… ta veza nije uspjela.«

»O, ne!« Baka se doima skršenom. »Jako mi je žao što to čujem.«

»Da…«

»Želiš li da ga ubijem?«

Zagledam se u nju, ne znajući jesam li dobro čula. »Što?«

»Mogu ga ubiti umjesto tebe ako želiš«, objasni ona. »Meni je osamdeset i pet godina! Što će učiniti ako me ulove? Baciti me u zatvor do kraja života?«

»Ovaj«, kažem. »Ne. Nema potrebe da ga ubiješ, ali… ovaj… svejedno, hvala ti na ponudi.«

»Dobro, ako si sigurna.« Baka se doima razočaranom. »Mickey, hoćeš li, molim te, Juliji pokazati njezinu sobu?«

Mick još uvijek trlja svoja prsa, ali polako priđe mojoj prtljazi i uzme sportsku torbu. Nije baš jako teška, ali dovoljno da ga natjera da se nagne ustranu. Duboko udahnem pa je pokušam preuzeti od njega.

»Mick, molim vas,« kažem, »mogu sama to ponijeti.«

»Ne dolazi u obzir.« On prema meni odmahne rukom. »Laka je kao perce.«

Sasvim je jasno kako neće dopustiti da ponesem torbu pa jednostavno odustanem. On pokuša napraviti korak, ali težina ga torbe vuče ustranu. No onda uspije uspostaviti ravnotežu i nesigurno krene prema stubištu. Hodam iza njega, spremna uloviti ga ako bude potrebno. Baka se iza mene jednom rukom lovi za ogradu kao na izmaku snage i stube svladava jednu po jednu. Stegne me u grudima dok zamišljam kako bi se sve troje mogli skotrljati niza stube u kaosu isprepletenih ruku, nogu i bijele kose.

Ali, nekim čudom, do vrha stubišta uspijemo doći u jednom komadu. Mick se zaputi hodnikom, no prije nego što odmakne, bacim pogled prema stubama sebi zdesna koje vode

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 16 25.9.2026. 8:55:28

uvis, vjerojatno na tavan. One nisu nalik na ijedne druge stube u stvarnom svijetu. Umjesto da su iste visine, svaka je stuba drukčija, malo viša od prethodne, pa sa svakom moraš još malo više podignuti nogu.

Kad sam bila mala, pitala sam baku zašto su te stube takve. Sjećam se da se nestašno nasmiješila na moje pitanje.

To su vještičje stube, Julia. Gradili su ih u kućama u Massachusettsu tijekom sedamnaestog stoljeća. Trebale su držati vještice podalje, jer one se ne mogu penjati takvim stubama.

Bio je to dio Pembertonova folklora, baš kao i svi skroviti zakutci i tajna vrata kojih ima po cijelom imanju. Ali više od svega ostalog što sam vidjela, u tom je nepravilnom nizu stuba bilo nečega zbog čega mi se uvijek dizala kosa na glavi. Prije nego što sam se uspjela ozbiljnije posvetiti tim mislima, Mick je skrenuo i poveo me hodnikom, sve do posljednje sobe u nizu. Vrata su zatvorena, a kada posegnem za okruglom kvakom da ih otvorim, ni da mrdnu, čak i kada prodrmam kvakom.

»Zapinju«, kaže mi Mick. »Moraš ih pošteno gurnuti.«

Poslušam i vrata se odjednom širom otvore, usput bolno zaškripavši. U ovoj sobi nikad prije nisam boravila. Mnogo je veća od one majušne u kojoj sam spavala dok sam bila dijete. Ova izgleda kao da je nekoć bila glavna spavaća soba. Krevet je uredno pospremljen, na njemu je ružičasti prekrivač i očito je nedavno počišćena, a ipak i u njoj vlada taj ustajali vonj koji se proteže kroz cijelu kuću.

»Hvala«, kažem. »Prelijepa je.«

»Jako smo sretni što si došla, Barbara«, kaže baka.

Sada me zove imenom moje majke. Lagano *napredujemo*, valjda.

U kutu sobe stoji antikni toaletni stolić, ukrasa urezanih u orahovinu. Zrcalo je očišćeno tako besprijekorno da u njemu savršeno vidim svoj odraz — ovalno lice, umorne oči, zbog čega izgledam kao da sam putovala tjednima, a ne danima. Moj

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 17 25.9.2026. 8:55:28

neuredni konjski rep zagasito je plav — gotovo smeđ, ali ne sasvim — a na lijevoj sljepoočnici imam bijeli pramenčić koji je ondje sve otkako mi je bilo devet godina.

Odvratim pogled od svog odraza i pogledam u stolić. I on je očito nedavno oriban, a Ethel je po njemu složila oko pola tuceta lijepih koraljnoplavih češljeva različitih veličina. Ispružim ruku da dotaknem jedan od njih.

No prije nego što uspijem, bakina se koščata ruka ispruži brzo kao munja i stegne oko moga zapešća. »*Ne pomiči ih!*«

Moja se ruka sledi, zarobljena bakinim smrtonosnim stiskom, na samo centimetar od najvećeg češlja. »Zašto ne?«

»Njoj se ne sviđa kada pomičeš češljeve.«

Pretpostavljam da govori o Ethel, iako mi nije jasno zašto bi je smetalo ako sam pomaknula nekoliko češljeva koje je ondje izložila. Nije li svrha pomagala za njegu kose da se njima i *služiš*? Za baku je neobično da se tako uzruja zbog nečega toliko beznačajnog, zbog čega me njezino sve lošije psihičko i fizičko stanje još više zabrine. Što se događa u njezinoj glavi? Ali prije nego što dobijem priliku suočiti je s time, začujem udaljen zvuk, kao da se negdje vrata zatvaraju treskom, i baka me pusti. Lagano poskočim, iako taj put barem uspijem ne vrisnuti.

»To je sigurno Ethel«, kaže Mick. »Otrčala je na tržnicu kupiti nekoliko stvari koje ćeš jesti dok si ovdje, Julia.«

Kimnem, ali onda mi na pamet padne jedna misao. Ethel nije bila u kući dok sam sjedila u svom autu, previše prestrašena da pokucam na vrata. Mick očito jest bio u kući, jer on je bio taj koji mi je otvorio vrata. A baka je bila gore, na katu, i onuda lutala u svojoj ružičastoj spavaćici.

»Ima li još koga u kući«, pitam. »Osim nas troje?«

Baka se na moje pitanje nasmije. »Tko bi još bio?«

Sjajno je to pitanje. Ne čini se da u tom trenutku još netko nastanjuje Pemberton. Ovdje smo samo ja, moja baka i Mick.

Sklopim oči, prisjećajući se onoga neobičnog bljeska paunski plave na tavanskom prozoru i niz leđa mi se spuste ledeni trnci.

Vještica_135x205mm_TISAK.indd 18 25.9.2026. 8:55:28